

ПОРАДИ ЮРИСТА

КОМЕНТАРІ ПРАВНИКІВ, ПОЛІТИКІВ, ЕКОНОМІСТІВ, ФАХІВЦІВ ТА ЕКСПЕРТІВ

ЧЕРВЕНЬ
№ 6 (189) 2026

Стор. 4

РОМАН СВІТАН: ПРО ПЕРСПЕКТИВИ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ У 2026 РОЦІ ТА «РЕЦЕПТ» ПЕРЕМОГИ УКРАЇНИ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

БУЛІНГ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ

Що таке булінг та які існують механізми захисту прав дітей?

Стор. 2

ШТРАФ ЗА ШАШЛИКИ НА ПРИРОДІ

Правила протипожежної безпеки на природі в Україні та розмір штрафів за порушення цих правил

Стор. 3

ЩО РОБИТИ ПРИ ВТРАТІ ДОКУМЕНТІВ НА ЖИТЛО

Порядок дій при втраті, пошкодженні чи знищенні документів на житло, яке було зареєстроване до 2013 року

Стор. 6

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД ВІДПОВІДАЄ

Відповіді на запитання та роз'яснення від ПФУ щодо пенсійних та соціальних виплат

Стор. 7

Всеукраїнська інформаційно-правова газета

Виходить за підтримки Українського інституту політики та Правозахисної організації «Спільна Мета»

Інформаційно-
правовий портал
www.porady.org.ua →

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ - 49801

Кожному
гарантується
право знати
свої права і
обов'язки

Ст. 57 Конституції
України

БУЛІНГ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ

Булінг є формою систематичного насильства, що може мати серйозні наслідки для психічного та фізичного здо-ров'я. В Україні протидія цькуванню врегульована на законодавчому рівні, а створення безпечного освітнього середовища є обов'язком кожного закладу освіти.

Булінг визначається як психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, у тому числі із застосуванням електронних комунікацій, що завдає шкоди здоров'ю або соціальній адаптації особи. Його ознаками є по-вторюваність дій, наявність кривдника та постраждалого, цілеспрямоване приниження чи залякування.

Булінг може проявлятися у різних формах: психологічній (погрози, шантаж), фізичній (побиття, штовхання), еко-номічній (відбирання чи псування речей), сексуальній (образливі жести чи висловлювання), а також у формі кібербулінгу — переслідування та поширення принизливого контенту онлайн.

Важливо відрізнити булінг від конфлікту, адже конфлікт передбачає рів-

ність сторін, тоді як булінг — це системне насильство з дисбалансом сил.

Відповідальність за булінг передбачена статтею 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення. За перший випадок накладається штраф від 850 до 1700 гривень або громадські роботи від 20 до 40 годин. За повторне порушення чи цькування групою осіб — штраф від 1700 до 3400 гривень або громадські робо-ти від 40 до 60 годин.

Якщо булінг вчинено дітьми віком від 14 до 16 років, відповідальність несуть їхні батьки або законні представники.

Керівники закладів освіти також несуть відповідальність у разі неповідомлення про випадки булінгу (цькування). У разі тяжких наслідків такі дії можуть бути кваліфіковані як кримінальне правопорушення та тягнуть адміністративну відповідальність — штраф від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи строком до 1 місяця з відрахуванням до 20% заробітку.

Куди звертатись у випадку булінгу?

Повідомити про випадок цькування може будь-який учасник освітнього процесу.

У разі необхідності варто звернутися:
- до Національної поліції України — 102;
- до системи безоплатної правничої допомоги — 0 800 213 103;

- на національну гарячу лінію з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дис-кримінації — 116 123 або 0 800 500 335;
- до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини — 0 800 50 17 20.

За інформацією Мінюсту

ЧОМУ СМІТТЯ ПІД НОГАМИ — ЦЕ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНУ, А НЕ «ПРОСТО ТАК»?

Ви колись йшли парком чи пляжем, тримаючи в руках порожній стаканчик від кави хви-лин 15, бо ніде немає урни? Або бачили, як восени спалюють листя прямо під вашими вікнами?

Досить терпіти безлад! Існують чіткі Державні санітарні норми (наказ МОЗ №145), про які балансоутримувачі території часто «забувають».

Ось ТОП-7 фактів, які допоможуть вам захистити свій комфорт:

1. Де мають бути урни?

Вони не можуть стояти «десь там».

- У містах: кожні 10–40 метрів (у людних місцях) або 50–100 метрів (у тихих дворах).

Обов'язково: біля кожної зупинки, входу в метро, житлові будинки та магазини.

- У парках: на головних алеях — не рідше ніж через кожні 40 метрів.

2. Пляжний ревізор.

Збираєтесь на відпочинок? Знайте:

- Урни мають бути кожні 25 метрів.
- Власник пляжу зобов'язаний вивезти сміття щодня до 8:00 ранку.
- На пляжі має бути фонтанчик з питною водою (кожні 200 м) та безкоштовна вбиральня (1 місце на 75 осіб).
- Категорично заборонено: мити авто, прати білизну чи купати тварин у місцях для купання.

3. Спалювати листя — ЗАБОРОНЕНО.

Пункт 3.7 закону прямо каже: листя треба вивозити або компостувати. Спалювання в межах житлової забудови, парків та скверів — це грубе порушення.

4. Магазини та кіоски.

Кожен магазин чи намет зобов'язаний прибирати територію навколо

себе в радіусі мінімум 5 метрів. Складувати тару чи коробки на вулиці біля входу — не можна!

5. Зима та літо.

Літо: у спеку вулиці з інтенсивним рухом мають поливати водою мінімум раз на добу.

Зима: сніг та лід заборонено скидати на зелені насадження (газони та дерева).

6. Лікарні — особливий режим.

Тут мають стояти тільки емальовані або фаянсові урни. На головних алеях лікарень вони мають бути кожні 10 метрів.

Хто за це відповідає?

За чистоту відповідають ті підприємства та організації, за якими закріплена територія та місцеві адміністрації. Не прибрано? Пишіть звернення до муніципальної варти або місцевої ради, поси-лаючись на ці норми.

Адвокат
Вадим Чунжис

**РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ
в газеті
та на сайті**

На сторінках газети та на сайті інформаційно-правового порталу ПОРАДИ ЮРИСТА (www.porady.org.ua) Ви маєте можливість розмістити рекламу, статті, інтерв'ю, блоги та інші матеріали суспільно-правового характеру.

Вартість та умови розміщення матеріалів дізнавайтесь за телефоном +38 (098) 507-28-77 або e-mail: porady_urista@ukr.net

ЩО БАЧИТЬ ПРО ВАС ПОЛІЦІЯ В ПЛАНШЕТІ?

Всі ваші порушення. Правильніше сказати – будь-який привід в поліцію, накладення штрафу, складання протоколу. Не важливо вчинили ви його чи ні. Чи є рішення суду за це порушення, чи ви виграли справу і вона закрита. Все там у планшеті. Якщо колись на вас склали протокол за 130 КУпАП і ви виграли справу, то ви вважаєтеся такими, що не притягувалися до відповідальності.

Тож підкреслюю: в базі Армор зберігається вся інформація щодо порушень, попри наявні законодавчі заборони вважати людину такою, що притягувалася до відповідальності, кримінальної чи адміністративної.

А що робить поліцейський, побачивши такі відомості? Таврує як наркомана чи алкоголіка. Як колись Ломб-розо таврував злочинців по

спадковості, як потенційних кримінальників. Так і поліцейський, побачив у планшеті щось погане, і тепер ви для нього не суб'єкт, а об'єкт.

ЧОМУ БАЗА ПОЛІЦІЇ «АРМОР» - НАПІВЛЕГАЛЬНА?

Один із підписників зауважив, що, мовляв, ця база ж сполучена з відомостями інших баз і тому саме звідти й отримує всі відомості, включно зі світлинами громадян.

Суть у тому, що база ПНП – напівлегальна, бо не закріплена на законодавчому рівні. Саме з цієї причини вона не комунікує з іншими базами, тобто не відбувається обмін інформацією з ними.

Тому ця база сама по собі створена в дуже дивний, м'яко кажучи, спосіб, якимись наказами, тобто немає не те що закону, а

навіть підзаконного акту – постанови Кабміну! Тож що це за така база дивна?

ПНП використовується як така собі суто поліційна темна конячка – база для пошуку і розшуку, оперативних потреб, з'ясування інформації.

А ще ПНП згадується в постанові № 560, що вона наповнюється відомостями, але оскільки законодавчого підґрунтя вона не має, саме тому ця база і є напівлегальною та автономною від інших баз, з якими не комунікує технічно. І незрозуміло як вона створюється та наповнюється. Тому і немає там фотографій громадян, позаяк вона сама по собі, без технічного зв'язку з іншими реєстрами.

Адвокат Роман Сімунін

ШАШЛИКИ НА ПРИРОДІ: КОЛИ МОЖНА ОТРИМАТИ ШТРАФ?

Літо для багатьох українців асоціюється з пікніками, відпочинком на природі та шашликами. Але перед тим, як розпалювати багаття, варто розібратися, чи не суперечать ваші дії правилам пожежної безпеки. За їх порушення можна отримати не лише штраф. В деяких випадках можлива навіть кримінальна відповідальність.

Про те, яке покарання загрожує українцям, які порушують правила пожежної безпеки під час приготування шашликів у 2026 році, розповіли Новини.LIVE.

Де не можна розводити вогонь влітку в Україні

Розпалювати вогонь заборонено у лісах під час пожежонебезпечного сезону, якщо це не спеціально облаштована зона для відпочинку. Також під заборону території заповідників та інших природоохоронних об'єктів.

Не можна розводити

багаття у парках, скверах чи біля житлових будинків, якщо там не передбачені спеціальні місця для цього. Крім того, вогонь не можна розпалювати ближче ніж за 30 метрів від житлових та господарських споруд.

Які штрафи загрожують порушникам у 2026 році?

Згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення, за недотримання правил пожежної безпеки передбачені штрафи:

- від 1 530 до 4 590 гривень — за порушення правил пожежної безпеки в лісах (ст. 77 КУпАП);

- від 340 до 1 360 гривень — за розведення багаття в недозволених місцях у межах населених пунктів (ст. 152 КУпАП).

Якщо ж через необережне поводження з вогнем виникне лісова пожежа, наслідки можуть бути значно серйознішими. У такому разі, згідно з 270 статтею Кримінального

кодексу України, винуватцю може загрозувати штраф від 17 000 до 68 340 гривень, виправні роботи до двох років або навіть обмеження чи позбавлення волі на строк до трьох років.

Як безпечно відпочивати на природі влітку

Щоб уникнути проблем, рятувальники радять розводити вогонь лише у спеціально відведених місцях або мангалах, не залишати його без нагляду та завжди мати поруч воду, пісок чи вогнегасник. Після завершення відпочинку важливо переконатися, що багаття повністю загашене.

Також чимало українців думають, що сухостій або повалені дерева біля водойм можна спокійно забирати на дрова, особливо якщо вони давно лежать та ніким не прибираються. Проте це не зовсім так — за це також можуть навіть оштрафувати.

5 ПОМИЛОК ПРИ СПІЛКУВАННІ З ДЕРЖАВНИМ ОРГАНОМ

Пенсійний фонд, соціальний захист, податкова, органи місцевого самоврядування...

На жаль, багато людей самі позбавляють себе можливості захистити свої права через типові помилки.

Помилка №1. Усне звернення

«Я ходила, пояснювала, мені обіцяли...» Але потім виявляється, що:

- звернення не зареєстроване;
- відповіді немає;
- довести факт звернення неможливо.

Помилка №2. Довіра лише словам посадової особи

Якщо вам кажуть: «Вам не положено» або «Такої виплати немає» просить письмове рішення або письмове роз'яснення.

Помилка №3. Не зберігати документи

Копії заяв, квитанції, повідомлення про вручення, електронні листи — усе це може стати важливим доказом.

Помилка №4. Звертатися повторно, але не оскаржувати відмову

Багато людей роками пишуть однакові заяви замість того, щоб оскаржити незаконне рішення.

Помилка №5. Чекати занадто довго

У багатьох випадках закон встановлює строки для оскарження рішень та звернення до суду.

Пам'ятайте:

Ваші права захищають не емоції та суперечки в кабінетах.

Ваші права захищають:

- документи;
- письмові звернення;
- фіксація кожного кроку;
- законодавства.

Саме тому ми завжди рекомендуємо: спілкуйтеся з державними органами офіційно та зберігайте всі документи.

Юридична фірма «Статус Консалт»

АРЕШТ ЗАРПЛАТНОГО РАХУНКУ: ЩО РОБИТИ?

Багато людей помилково вважають, що арешт картки означає повну втрату доступу до коштів. Але це не так.

Відповідно до ст. 48 Закону України «Про виконавче провадження», виконавець має право накладати арешт на кошти боржника, які знаходяться на рахунках у банківських установах.

Але ця ж стаття визначає й винятки.

Закон прямо передбачає, що існують рахунки та кошти, на які накладення арешту заборонено, а також інші випадки, встановлені законом.

При цьому саме банк, який отримує постанову виконавця про арешт коштів, зобов'язаний:

- перевірити статус рахунку;
- встановити характер коштів;
- визначити, чи мають вони цільове призначення.

Якщо на рахунок надходять кошти, звернення стягнення на які заборонено, банк повинен:

- повідомити виконавця про цільове призначен-

ня коштів;

- повернути постанову без виконання.

Саме це, відповідно до ч. 4 ст. 59 Закону України «Про виконавче провадження», є підставою для зняття арешту з таких коштів.

Що потрібно зробити боржнику?

1. Звернутися до банку Уточніть:
 - чи ідентифікований рахунок як зарплатний;
 - чи має він спеціальний статус;
 - на підставі якої постанови накладено арешт.

Якщо рахунок не визначений як спеціальний — обов'язково отримайте:

- довідку про рахунок;
- виписку про рух коштів;
- підтвердження, що на рахунок надходить заробітна плата.

2. Подати заяву виконавцю

Під час дії воєнного стану боржник має право звернутися до державного чи приватного виконавця із заявою про визначення поточного рахунку для здійснення видаткових операцій.

Відповідно до п. 10-2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про виконавче провадження», фізична особа може користуватися коштами з арештованого рахунку у межах двох мінімальних заробітних плат щомісяця.

Після отримання заяви виконавець зобов'язаний протягом двох робочих днів винести постанову та направити її банку.

3. Додати підтвердуючі документи

До заяви варто додати:

- довідку з місця роботи;
- довідку банку;
- виписку по рахунку.

Ваше головне завдання — підтвердити, що кошти мають цільове призначення, а рахунок використовується саме для отримання заробітної плати.

Адвокат Олександра Бабійчук

РОМАН СВІТАН: ПРО ПЕРСПЕКТИВИ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ У 2026 РОЦІ ТА «РЕЦЕПТ» ПЕРЕМОГИ УКРАЇНИ

В черговому інтерв'ю кореспондент Віталій Гузій поспілкувався з воєнним експертом, полковником запасу Збройних сил України Романом Світаном.

Під час діалогу експерт розповів про ключові моменти, що стосуються продовження бойових дій в Україні, а саме: можливі терміни нового російського наступу, крах шантажу Путіна та межа економічних і мобілізаційних можливостей Кремля.

Крім того Роман Світан поділився думками щодо імовірності штурму Одеси та Сум, а також як українські дрони на дистанції 150 км уже перебивають сухопутний коридор ворога.

Також з інтерв'ю ви дізнаєтесь:

- Коли закінчиться оперативна пауза РФ і де можливий удар у серпні-вересні
- Повномасштабна мобілізація росіян: реальна загроза чи блеф Кремля
- Перспективи російської армії у 2026 році
- Який «рецепт» перемоги України

ВІТАЛІЙ ГУЗІЙ:

Як ви вважаєте, що зараз відбувається на фронтах російсько-української війни? І чи буде реалізовано великий російський літньо-осінній наступ? Або він знаходиться на грані зриву, оскільки ударні можливості в повітрі України збільшуються?

РОМАН СВІТАН:

Є таке поняття, як оперативна пауза - це коли противник накопичує сили і засоби для наступальної кампанії, створює так звані стратегічні резерви, які потім вводяться в оперативні прориви і так далі. Без стратегічних резервів жодна наступальна кампанія не проводиться.

Росіяни, як і в минулому році, активізувалися перед 9 травня, зайшовши в Костянтинівку, вони показали це місто, як один із

населених пунктів, який вони захоплюють під 9 травня. А далі йде підготовка до наступної операції, яка розвернеться в серпні-вересні. Чому цей час? Тому що оптимально для сухопутних наступальних операцій.

По-перше, вже більш-менш ґрунт, покриття доріг готове для виконання таких завдань, а також в цей період вже будуть закінчені посівні роботи, збирання врожаю, тощо. Тобто роботи, які потребують значного запасу дизельного пального, яке використовується військовою технікою.

Ну ідесь до цього моменту закінчиться формування стратегічних резервів росіян. А зараз будуть проводитися до 3 місяців, так звані формуючі операції, зв'язані з підготовкою майданчиків для майбутніх наступальних операцій. І де вони будуть проводитися, тобто про-

риви, вихід на оперативний простор і так далі, це буде зрозуміло, тільки ближче до кінця літа.

Тобто вони зараз будуть пробувати вздовж всієї лінії фронту десь відходити по деяким позиціям. І зараз у нас є позитивна динаміка по звільненню нашої території. Це в основному через те, що у росіян готується ця операція.

Вони використовують оперативно-тактичні резерви для інших напрямлень. Ну, грубо кажучи, наприклад, знімаються з Запорізького фронту і перекидають війська на Костянтинівку. І, звісно, на Запорізькому фронті, по деяким позиціям, вони відходять на укріплені рубежі, переходять в режим оборони на кілька місяців.

А ми, тим часом, використовуємо ці так звані періоди, виконуємо задачу щодо контролю раніше

залишених наших рубежів. Тобто, намагаємося відновитися десь по якихось напрямках. Але загальний стратегічний замисел росіян вже помітний.

Вони в цьому році однозначно будуть намагатися перше — захопити повністю Донецьку область, або хоча б підійти до Слов'янсько-Краматорської агломерації. Ну, і другим етапом, якщо в них вистачить стратегічних резервів, якщо в них, допустимо, сформується позитивна динаміка на тому ж Запорізькому фронті, то розширити сухопутний коридор у Крим. От якраз під розширення сухопутного коридору задача-то і стояла в минулому році захопити Запорізьку область.

Тому що вони прекрасно розуміли, як тільки в нас з'явиться в достатній кількості дронів оперативного рівня з

дальністю ураження під 100 кілометрів, які будуть доходити до Азовського узбережжя, ми перебивемо цей сухопутний коридор. І зараз можна констатувати - ми перерізували сухопутний коридор. Останні 2 місяці наші дрони працюють по оперативним тилам 1-го, 2-го ешелону, причому дрони під управлінням операторів, а деякі є зі штучним інтелектом з машинною пам'яттю.

В принципі, це якраз дає нам на даний момент впевненість у тому, що в нас є можливість перерізати ворогу сухопутний коридор, видавити росіян з нього використовуючи авіаційну і ракетну компоненту.

ВІТАЛІЙ ГУЗІЙ:

Ви згадували, що головним напрямком удару росіян буде Донбас, а другорядним напрямком удару Запоріжжя. А чи є для противника сенс

в відсутних ударах на тих ділянках російсько-українського кордону, або україно-білоруського прикордоння, де ще повноцінної ЛБЗ немає? Зокрема Чернігівська область, Житомирська область, Київська область. Щоб, наприклад, розтягнути наші резерви і створити собі кращі умови для стратегічного наступу.

РОМАН СВІТАН:

Це класика виконання будь-якої наступальної операції. Тобто, при концентрації на головному напрямі удару розтягнути противника по флангам. А чому в принципі сьогодні у росіян є риторика про захоплення Одеси? Це і є тиск в сторону Херсону, бо на Одесу вони можуть вийти тільки через Херсон, далі Миколаїв, або Вознесенськ, в залежності від направлення, від руху.

→

Чому ми зараз це слухаємо постійно і не виключаємо можливості підготовки росіян для провокацій? Для чого, в принципі, розтягують війська по флангам? Для того, щоб відволікти наші основні ресурси. І ресурси стратегічні, і оперативні-тактичні, для того, щоб ми зняли з лінії фронту, перекинули на фланги, і для того, щоб потім вдарити по центру, тобто там, де вони собі намалювали. Ми це прекрасно розуміємо.

Але ми повинні протидіяти. Тобто ми теж маємо реагувати, рефлексувати точно будемо на це, і в сторону того ж Херсона. Зараз, зокрема, треба збільшувати щільність наших військ та технічних засобів під Херсоном.

Ну і, звісно, росіяни будуть намагатися північний фронт десь «розкачати». Це та ж сама задача, щоб ми туди зняли війська з центрального напрямку та перекинули на північне. Це може бути Харківське направлення, це може бути також Сумський або Чернігівський регіони.

Малоймовірно що це буде Білоруське направлення. Наземні операції з Білоруської землі на мій погляд практично неможливі.

Чому? Бо в свій час, ще кілька років тому, генерал Наєв відбудував доволі такі непогані фортифікаційні споруди, починаючи від Волинської області і далі Ровенської області, Житомирської, Київської, Чернігівської, в тому числі. І, до речі, якраз росіяни і вдарили по Сумському напрямку, розуміючи, що по Чернігівському м'яко, так скажімо, не зручно рухатися і це практично неможливо через те, що там 3-4 танкобезпечних напрямки, які заміновані так, що ми самі боїмося на них зараз заходити, не знаючи, де саме міні поля там розміщені.

Тому наврядчи це буде саме по білорусько-українському направленню, тобто тих тисяч кілометрів кордону. Там можуть бути провокації, пов'язані з авіаційними

засобами ураження, безпілотниками, крилатими ракетами, які можуть заходити через білоруський повітряний простір, через нього проскакувати вже під контроль нашого основного транзита з Києва на Чоп, з Чопа на Київ, в залежності від направлення. А от саме наземні операції, найбільше будуть активізовані в районі Сумського напрямку.

Курсько-Сумський напрямок - це оптимально для росіян, тим більше у них на даному етапі там вже розгорнуто деякі майданчики, які вони можуть збільшити, скажімо, в 3-4 рази кількістю особового складу. Туди ж вони можуть потягнути вже бувших там і виконуючих бойові задачі тих же північно-корейців. Я, зокрема, не виключаю можливості в найближчий час повторної появи частин Північної Кореї на курському напрямку.

ВІТАЛІЙ ГУЗІЙ:

А чи є у Росії інструменти продовження воєнної ескалації в Україні, які вона ще не встигла задіяти? Якщо, наприклад, взяти конвенційний спектр озброєння, другу хвилю повномасштабної мобілізації, більш суттєву економічну мобілізацію тилу, про що теж багато російських спікерів «б'ються», як загрозами в стилі, що нібито «ми ще не починали серйозно воювати».

РОМАН СВІТАН:

Війна — це математика, де все рахується.

Російська економіка на даний момент виїшла на максимум своїх можливостей для того, щоб збільшити кількість засобів ураження у росіян. Їм треба почати будувати спочатку заводи по виробництву заводів, а потім по виробництву станків, які будуть потім встановлені на заводах, по виробництву військової техніки. Тобто це довгий процес, який іноді займає десятки років.

А росіяни почали використовувати усі свої резерви ще кілька років тому, перевівши 24/7 свою економіку, свої

можливості саме в бойовий режим. Нічого вони вже самі посилити точно не зможуть, зокрема, без допомоги тієї ж Північної Кореї або, наприклад, Китаю. І то, тільки за умови достатніх фінансових чи інших можливостей адже той же північно-корейський лідер просто так нічого теж не дає. А так, як ми починаємо систематично вибивати російську економіку, то не буде за що купувати китайське, а тим більше північно-корейське обладнання чи засоби.

Тобто, можна сказати, що зараз російська економіка, я би сказав так, йде на знищення за рахунок фінансових витрат, цієї самої економіки.

Тому з цієї точки зору нам точно нічого не загрожує. Вони вже на максимумі, на межі своїх можливостей, а по деяким позиціям ще й починають падати у них такі можливості.

Питання щодо утримання, допустимо, особового складу. Так, у них є така можливість ще раз використовувати механізм так званої примусової мобілізації. Зараз у них йде мобілізація переважно рекрутингова, тобто за рахунок фінансових впливань, контрактів, певного соцпаketу, тощо.

А реально вони можуть запустити механізм, уявімо, примусової мобілізації до рівня десь 300-350 тисяч лише за половину року. Але я не думаю, що вони його запустять до виборів в Держдуму.

Це максимум, що росіяни можуть наразі зробити. Але це вже буде наступна військова кампанія, наступного 2027 року. Тобто вже на цю кампанію примусова мобілізація абсолютно ніяким чином не впливає.

ВІТАЛІЙ ГУЗІЙ:

Які поетапні та крокові дії має зробити українська влада, щоб максимально по мірі можливостей в поточних умовах збільшити обороноздатність української держави?

РОМАН СВІТАН:

Давайте зараз я спробую намалювати рецепт, тільки військовий, рецепт нашої перемоги і план дій.

Перше, треба змінити виконавчу вертикаль.

Чому зараз не можна входити в ніякі виборні процеси? Оскільки поки йдуть бойові дії, проводити вибори і перевибори недоцільно по різних причинам, починаючи від правового поля нашої Конституції, закінчуючи бойовими діями як такими, що несуть певну небезпеку.

Далі зміна виконавчої влади на військових офіцерів стратегічного резерву Кабінету міністрів. Є такий прошарок офіцерів, які пройшли навчання в основному в Академії Генерального штабу, прослухали достатньо великий цикл лекцій про управління державами військового періоду.

Тобто змінити виконавчу владу, Кабінет міністрів, повністю на офіцерів стратегічного резерву, в основному на полковників і генералів, які закінчили Академію Генерального штабу. Це оптимальний варіант.

І до цієї влади буде довіра адже зараз у нас велика проблема довіри.

ВІТАЛІЙ ГУЗІЙ:

А як це робити мирно, оскільки владу ніхто віддавати не буде?

РОМАН СВІТАН:

Ну, чому її ніхто віддавати не буде? Технічно це можливо. Літом зміна Кабінету міністрів відбулась, більше всередині, так сказати. Тобто технічна можливість така є. Для того, щоб самі процеси запустити, достатньо тиску на Верховну Раду народу України. Ви думаєте, вони не знають, чим дихає народ України? Звісно, знають.

В них є достатньо серйозні соціологічні центри, які показують цю потребу. Якщо у народу України з'явиться така потреба, і він почне її висказувати всюди, Верховна Рада перша пі-

дійде до цього питання. Як це зробити технічно? Так само, на базі військових, які є зараз в переліку депутатів Верховної Ради, запустити процес ініціації зміни Кабінету міністрів на військовий Кабінет.

Тобто це не проблема абсолютно. І повірте, всі зрозуміть її доцільність. Перше і головне - довіру до влади треба повернути. Тільки так. Бо 8-й рік влада сидить на своїх місцях, м'яких, так скажімо, вже набридла. Її треба змінити.

Друге, що треба зробити, після зміни Кабінету міністрів на військових, треба провести певну реорганізацію в нашій мобілізаційній системі. Тільки реорганізував мобілізацію, переведучи її з примусової мобілізації в рекрутингову саме для громадянського населення.

Тобто, треба вирішити питання з наповненням мотивованими бійцями військових сил України. Оптимальний варіант — поставити в стрій наших правоохоронців. Для цього треба повністю зняти так звану «броню» з державних службовців, запустити в певному режимі їх в ротайність, де по 30% вистачить зміни військових сил на державних службовців.

Для цього треба завести всі ТЦК в склад корпусів. Там командири корпусів самі вирішать, куди їх відправити. Або в рекрутингові центри спеціалістів, а інших — на бусиках, на виконання бойових завдань.

Нацгвардію, яка в нас є, а це декілька тисяч добре навчених воїнів, забрати з Міністерства внутрішніх справ і перевести в склад Збройних сил України. Щоб вони були безпосередньо в складі ЗСУ, були в складі військових сил в чистому вигляді.

Прикордонників наших, там теж більше десятка тисяч хороших воїнів, їх треба також заводити в ЗСУ, а частину з них повернути назад в Службу безпеки. Службу зовнішньої розвідки по-

вернути в Службу безпеки. Це дуже важливо.

Головне управління розвідки забрати зі складу Міністерства оборони і перевести в підпорядкування Генштабу і повернути їм керування військовими спецопераціями з 3-м, 8-м полком спецназу, який 10 років тому був забраний у ГУРа і на його базі створені військові спецпризначенці.

Тобто технічні такі питання, які треба буде вирішити, змінив деяку схему управління і військами, в тому числі, ну і, звісно, спростив систему державного управління.

Військові якраз люблять будь-які спрощення. Вони не люблять все ускладнювати, як це роблять чиновники.

Нам треба спростити максимально процеси і довести нашу економіку, поставити її на військові рельси. Тоді, в принципі, ми виконуємо це завдання - знищення російської економіки з підтримкою, звісно, Європи.

Нам навіть Америка в цьому сенсі не дуже потрібна. Нам, наприклад, вистачить цих 200 мільярдів російських євро, які в Європі лежать замороженими. Цього буде, зокрема, достатньо на 3-4 роки.

Ось один із механізмів, дуже хороший, це 90 мільярдів кредитів, які отримала Україна від ЄС.

Наступні 90 мільярдів, через 2 роки, в принципі, дадуть нам можливість повністю виконати головну задачу по встановленню територіальної цілісності та суверенітету нашої країни.

Повну версію інтерв'ю з Романом Світаном можна подивитись на Ютуб-каналі «ПОРАДИ ЮРИСТА».

ВИЗНАННЯ ЛЮДИНИ НЕДІЄЗДАТНОЮ: ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ?

Якщо людина через хронічний, стійкий психічний розлад не здатна усвідомлювати значення своїх дій або керувати ними, суд може визнати її недієздатною особою.

Такий механізм передбачений Цивільним кодексом України (ЦКУ) для захисту прав та інтересів самої особи.

Фахівці системи безоплатної правничої допомоги спільно з Мін'юстом розповіли, як він працює.

Визнати фізичну особу недієздатною може лише суд. Для цього необхідно встановити наявність хронічного, стійкого психічного розладу, через який людина не здатна усвідомлювати значення своїх дій або керувати ними.

Під час розгляду справи суд оцінює докази, зокрема медичні документи, висновки експертів, результати судово-психі-

атричної експертизи, показання свідків та інші матеріали.

Подати заяву до суду можуть:

- члени сім'ї;
- близькі родичі, незалежно від спільного проживання;
- орган опіки та піклування;
- заклад з надання психіатричної допомоги.

Судовий збір за подання такої заяви не сплачується. Водночас якщо суд встановить, що заявник діяв недобросовісно або без достатніх підстав, на нього можуть покласти судові витрати.

У справах про визнання фізичної особи недієздатною її інтереси обов'язково представляє адвокат. Держава гарантує такій особі безоплатну правничу допомогу, а адвоката призначає система БПД. Самостійно

звертатися для цього не потрібно — відповідний механізм передбачений законом.

Фізична особа вважається недієздатною з моменту набрання законної сили рішенням суду. Водночас якщо від часу виникнення недієздатності залежить питання дійсності шлюбу, договору або іншого правочину, суд може визначити у своєму рішенні день, з якого особа визнається недієздатною (ст. 40 ЦКУ). Таке рішення ухвалюється з урахуванням висновку судово-психіатричної експертизи та інших доказів щодо психічного стану людини.

Після визнання фізичної особи недієздатною над нею встановлюється опіка.

Опікуном або піклувальником може бути лише фізична особа з

повною цивільною дієздатністю, яка письмово погодилася виконувати ці обов'язки. Перевага зазвичай надається людям, які перебувають із підопічним у сімейних або близьких відносинах, з урахуванням особистих стосунків та можливості виконувати обов'язки опікуна.

Водночас закон визначає випадки, коли особа не може бути опікуном або піклувальником (ст. 64 ЦКУ). Зокрема, ними не може бути людина, позбавлена батьківських прав, якщо ці права не були поновлені, а також особа, інтереси чи поведінка якої суперечать інтересам підопічного.

Опікун представляє інтереси підопічного та вчиняє від його імені правочини. Однак закон встановлює при цьому певні обмеження. Наприклад, опікун, його чоловік або

дружина та близькі родичі не можуть укласти з підопічним договори, крім передання майна підопічному у власність за договором дарування або у безоплатне користування за договором позички. Також опікун не може здійснювати дарування від імені підопічного чи брати зобов'язання поруки від його імені (ст. 68 ЦКУ).

Для вчинення окремих правочинів опікунові необхідний дозвіл органу опіки та піклування (ст. 71 ЦКУ). Без такого дозволу він, зокрема, не може:

- 1) відмовлятися від прав на майно підопічного, у тому числі речових прав на нерухоме майно, що підлягають державній реєстрації;
- 2) видавати письмові зобов'язання від імені підопічного;
- 3) вчиняти правочини щодо іншого цінного майна.

Якщо недієздатна фізична особа завдасть якусь шкоду, то відшкодувати її повинен опікун або заклад, який зобов'язаний здійснювати нагляд за цією особою (ст. 1184 ЦКУ).

У разі смерті опікуна недієздатної особи, яка завдала шкоди, або відсутності в опікуна майна та за наявності майна у недієздатної особи, відшкодування шкоди може бути здійснено за рахунок майна цієї недієздатної особи.

Якщо опікун не може надалі виконувати свої обов'язки або виникають інші підстави, передбачені законом, питання його звільнення вирішується у встановленому порядку (ст. 75 ЦКУ), після чого може бути призначений новий опікун.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВТРАЧЕНО, ПОШКОДЖЕНО ЧИ ЗІПСОВАНО ДОКУМЕНТИ НА ЖИТЛО, ЗАРЕЄСТРОВАНЕ ДО 2013 РОКУ

Через повномасштабну війну та постійні ворожі обстріли тисячі українців стикаються з втратою, пошкодженням або псуванням документів на нерухомість. Міністерство юстиції України наголошує: навіть за відсутності паперового документа ваше право власності на квартиру чи будинок залишається чинним.

Відомості про таке майно зберігаються в архівній складовій Державного реєстру прав або на паперових носіях у Бюро технічної інвентаризації (БТІ).

За загальним правилом у разі втрати документів необхідно отримувати їхні дублікати в органах, що їх видавали (нотаріуси, міськради тощо). Проте в умовах війни це часто стає неможливим через релокацію або знищення архівів.

Саме тому діє альтернативний спрощений механізм: якщо право на майно було зареєстроване до 2013 року, провести реєстрацію в Державному реєстрі прав можна на підставі архівних відомостей РПВН або відомостей БТІ.

Як діяти власнику в ситуації втрати, пошкодження чи псування документів на майно?

Підготуйте наявні документи та зверніться до державного реєстратора

Зверніться особисто або через уповноваженого представника до державного реєстратора (у ЦНАП) або до нотаріуса. З собою необхідно мати:

- Паспорт та ідентифікаційний код (РНОКПП).

- Заяву про державну реєстрацію прав (формується на місці).

- Будь-які збережені копії втраченого, пошкодженого чи зіпсованого документа (за наявності) або відомості про нього.

Врахуйте правила територіальності

- Загальне правило: звертатися потрібно до реєстратора чи нотаріуса в межах тієї області, де розташована ваша нерухомість.

- Виняток для тимчасово окупованих територій: якщо ваше майно розташоване в АР Крим, Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Луганській, Миколаївській, Сумській, Харківській, Херсонській, Чернігівській областях або м. Севастополь – ви можете звернутися до будь-якого реєстратора чи нотаріуса на території України, незалежно від місцезнаходження майна.

Очікуйте на перевірку даних

Державний реєстратор самостійно перевірить відомості електронних архівів (РПВН) або направить запит до відповідного БТІ. Працівники БТІ підтвердять наявність права власності на основі своїх реєстрових книг, і реєстратор внесе відомості про ваше майно до Державного реєстру прав.

Що робити, якщо архів БТІ знищено або перебуває в тимчасовій окупації?

Якщо реєстрація до 2013 року була лише на паперах у БТІ, а сам фізичний архів знищено або він перебуває на тимчасово окупованій території (через що підтвердити право неможливо), власник має право звернутися до суду для захисту та визнання свого права власності. Судове рішення в такому разі стане підставою для

внесення відомостей про майно в Державний реєстр прав.

Міністерство юстиції України рекомендує всім громадянам, чие право власності на житло було набуто до 2013 року, не чекати критичного моменту та внести відомості про своє майно до Державного реєстру прав уже зараз.

Чому це необхідно зробити?

Захист від наслідків війни: паперові документи, старі свідоцтва про приватизацію та архівні книги БТІ можуть бути фізично знищені під час обстрілів чи пожеж. Електронний реєстр захищений від фізичного руйнування, дані в ньому надійно зашифровані.

Швидке оформлення допомоги «Відновлення»: наявність в Державному реєстрі прав

відомостей про зареєстровані права на майно є обов'язковою та невід'ємною умовою для подачі заяви на державну грошову компенсацію за пошкоджене чи зруйноване житло. Якщо ваше житло постраждало, а даних у Державному реєстрі прав не буде — ви втратите дорожчий час на внесення майна в реєстр замість того, щоб максимально швидко отримати допомогу на відбудову.

Якщо ваше право на майно виникло та оформлене до 2013 року, внесення даних до Державного реєстру прав здійснюється безоплатно.

*За інформацією
Мін'юсту*

ПЕНСІЯ ПО ІНВАЛІДНОСТІ ЧИ ПЕНСІЯ У ЗВ'ЯЗКУ З ВТРАТОЮ ГОДУВАЛЬНИКА: РОЗ'ЯСНЕННЯ ПФУ

Питання:

Мій чоловік, військово-вслужбовець, визнаний зниклим безвісти. Отримую пенсію по інвалідності. Чи маю я право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника і на який термін її можуть призначити?

Роз'яснення ПФУ:

Пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається, зокрема, непрацездатним членам сім'ї особи, якій надано статус зниклої безвісти за особливих обставин. Дружина, яка отримує пенсію (особа з інвалідністю або досягла пенсійного віку) є таким членом сім'ї.

Призначення та виплата такої пенсії здійснюється відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

Право на пенсію виникає в непрацездатних членів сім'ї особи, зниклої безвісти за особливих обставин, через один місяць після того, як відомості про зникнення внесено до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Пенсія призначається на весь період, коли особа є зниклою безвісти за особливих обставин, тобто зберігає відповідний правовий статус.

При цьому особі, яка має одночасно право на різні види пенсії (за віком, по інвалідності чи у зв'язку з втратою годувальника), призначається лише один вид пенсії за її вибором (стаття 10 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування").

Виплата пенсії припиняється з першого числа місяця, наступного за місяцем внесення до зазначеного реєстру відмітки про встановлення місця перебування особи, зниклої безвісти за особливих обставин.

ПЕНСІЯ ДЛЯ ФОП: ЯК ПІДТВЕРДИТИ ПЕРІОД ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Страховий стаж – це період, протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески (ст. 24 ЗУ від 09.07.2003 № 1058 "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування").

Від моменту набрання чинності зазначеного Закону (з 01.01.2004) страховий стаж зараховується за умови сплати фізичною особою-підприємцем страхових внесків – за даними реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Періоди підприємницької діяльності до 01.01.2004 підтверджуються документами про сплату страхових внесків (платіжними дорученнями, квитанціями установ банків, документами, що підтверджують поштовий переказ, інформацією Пенсійного фонду про сплату страхових внесків (за наявності)).

Періоди підприємницької діяльності за спрощеною системою оподат-

кування до 01.01.2004, у тому числі зі застосуванням фіксованого податку, можуть зараховуватись до страхового стажу також на підставі свідчення про сплату єдиного податку або спеціального торгового патенту, або патенту про сплату фіксованого розміру прибуткового податку з громадян, або довідки про реєстрацію особи як суб'єкта підприємницької діяльності за спрощеною системою оподаткування.

Періоди провадження фізичною особою підприємницької діяльності можуть підтверджуватись даними, наявними в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Важливо!

До страхового стажу для визначення права на призначення пенсії згідно зі статтею 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" включаються періоди ведення підприємницької діяльності із застосуванням спрощеної системи оподаткування, а

також із застосуванням фіксованого податку:

- з 01.01.1998 по 30.06.2000 включно, що підтверджуються довідкою про реєстрацію як суб'єкта підприємницької діяльності;

- з 01.07.2000 по 31.12.2017 включно, за умови сплати страхових внесків (єдиного внеску) незалежно від сплаченого розміру (крім випадків звільнення від сплати єдиного внеску).

Довідка:

Питання регулюється: Законом "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування";

Порядком підтвердження наявного стажу роботи для призначення пенсії за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженим постановою КМУ від 12.08.1993 № 637;

Порядком подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до ЗУ "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", затвердженим постановою правління ПФУ від 25.11.2005 № 22-1.

ПФУ ВІДПОВІДАЄ

ДОПОМОГА "ЄЯСЛА" НА ДІТЕЙ

Питання:

Я мама двох дітей: одній дитині виповнився рік, другій – два з половиною. Вийшла на роботу. Чи призначать мені допомогу "єЯсла" на обох дітей?

Відповідь ПФУ:

Допомога для догляду за дитиною "єЯсла" надається, зокрема, матері, яка фактично здійснювала догляд за дитиною та приступила до роботи у режимі повного робочого часу.

Така допомога призначається з місяця, що на-

стає після досягнення дитиною однорічного віку та по місяць досягнення нею трирічного віку включно.

Оскільки ваші діти перебувають у віці від одного до трьох років, допомога "єЯсла" призначається на кожну дитину. Розмір допомоги у 2026 році – по 8 000 грн щомісяця.

Тобто допомогу "єЯсла" за вашим зверненням буде призначено на двох дітей по місяць досягнення кожною з них трирічного віку.

Довідка:

Порядок призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 №1751 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31.12.2025 № 1805 та з урахуванням змін, внесених постановами Кабінету Міністрів України від 05.02.2026 № 169 та від 15.05.2026 № 617).

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НЕОТРИМАННЯ ПЕНСІЇ ВІД РФ

Питання:

Чи потрібно подавати повідомлення про неотримання пенсії від РФ, якщо торік таке повідомлення вже подавав?

Роз'яснення ПФУ:

Законом передбачено, що пенсіонерам, які проживають на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України або під час тимчасової окупації виїхали на підконтрольну Україні

територію, пенсія виплачується за умови неотримання пенсійних виплат від органів пенсійного забезпечення РФ.

Про це людина повідомляє в заяві про призначення, перерахунок, поновлення, продовження пенсії (пункт 144 Прикінцевих положень Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування").

Якщо таке повідомлення пенсіонер подав, то повторно повідомляти про неотримання виплат від РФ не треба. Інформувати орган Пенсійного фонду України потрібно тільки за умови зміни обставин, що впливають на виплату пенсії, зокрема якщо пенсіонер отримує виплати від органів пенсійного забезпечення РФ.

ДОПОМОГА НА ПРОЖИВАННЯ ДИТИНИ ВПО

Питання:

Якщо звернення за допомогою на проживання дитині ВПО надійде до 1 червня, виплату буде призначено з 1 лютого?

Відповідь ПФУ:

У березні Урядом відновлено можливість для сімей ВПО з дітьми отримання допомоги на проживання саме на дітей (постанова Кабінету Міністрів України від 18.03.2026 № 390 "Про внесення змін до Порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам"). Зокрема, така виплата на дітей надається незалежно від доходу батьків (за умови відповідності сім'ї критеріям щодо майнового стану, фактичного міс-

ця проживання та навчання дітей).

Якщо заява на допомогу на проживання дітям ВПО надійде до 1 червня 2026 року, то виплату призначать з 1 лютого цього року.

Якщо звернення за отриманням допомоги на проживання буде після 1 червня, її призначать з місяця звернення (постанова Кабінету Міністрів України від 24.04.2026 № 522 "Про внесення змін до Порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам").

Способи подання заяви:

– особисто в обраному

сервісному центрі Пенсійного фонду України, або

– через уповноважену особу виконавчого органу сільської, селищної, міської ради відповідної територіальної громади, або

– через ЦНАП; – поштовим відправленням на адресу територіального органу Пенсійного фонду України;

– онлайн – через веб-портал електронних послуг Пенсійного фонду України (з накладенням кваліфікованого електронного підпису – КЕП).

АНОНС! ЧИТАЙТЕ В НАСТУПНОМУ НОМЕРІ:

✓ ОФОРМЛЕННЯ СПАДЩИНИ НА НЕРУХОМІСТЬ

(Які документи потрібно обов'язково мати для процедури оформлення спадщини нерухомого майна)

✓ ПОРУШЕННЯ ПРАВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

(Що робити в таких випадках та куди звертатися по допомогу)

✓ СОЦІАЛЬНА СТИПЕНДІЯ СТУДЕНТІВ - ВПО

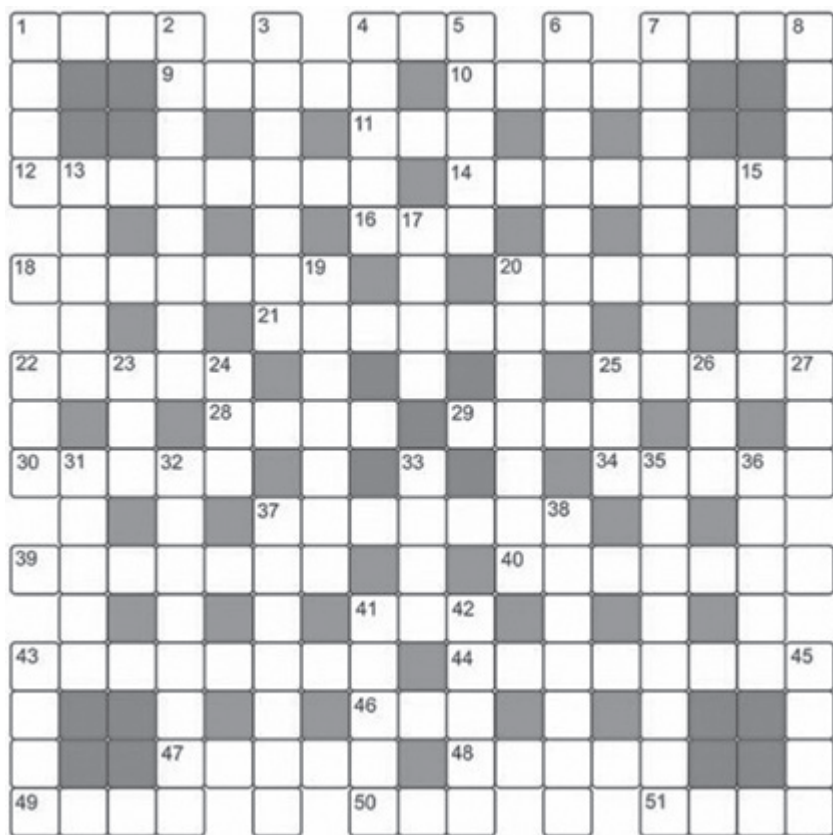
(Хто має право на отримання, що для цього потрібно та який розмір виплат)

БЕЗОПЛАТНА ПРАВНИЧА ДОПОМОГА

Отримати юридичну консультацію або правову допомогу можна за наступними контактами:

телефон: 0 800 213 103

e-mail: info@legalaidd.gov.ua

По горизонталі:

1. Коротка коса для злаків. 4. Різець у роті. 7. Одиниця вимірювання частоти. 9. Тенісистка ... Світліна. 10. 44-ий президент США. 11. Працьовитий бик. 12. Іспанський футбольний клуб. 14. Проміжок часу. 16. Батько батька. 18. Злочинець, який вдається до розбою та вбивства. 20. Сукупність машин, механізмів та агрегатів. 21. Отруйний гриб. 22. Відьомське збіговисько. 25. Шоколадне дерево. 28. Вампір, вурдалак. 29. Іспанський художник, автор картини "Дівчина біля вікна". 30. Футболіст ... Бензема. 34. Марка чеських автомобілів. 37. Торгівельний заклад. 39. Унікальне явище, рідкісний факт. 40. Марка легкового автомобіля зі США. 41. Німецький композитор-органіст. 43. Поляна на узліссі або серед лісу. 44. Великий музичний твір для хору. 46. Здатність бачити. 47. Портрет святого. 48. Наука про мораль. 49. Морська міра довжини. 50. Сім'я бджіл. 51. Стальний канат.

По вертикалі:

1. Результат дії додавання. 2. Повний успіх у боротьбі. 3. Найменше значення величини. 4. Промислове підприємство. 5. Гоночний автомобіль. 6. Учасник спільної діяльності. 7. Знаменитий бразильський футболіст, дворазовий чемпіонат світу. 8. Серія творів на одну тему. 13. Духовий музичний інструмент. 15. Столиця африканської держави. 17. Цар Іудеї часів Ісуса Христа. 19. Господар нерішучого осла. 20. Друг, приятель. 22. Нервово потрясіння. 23. Невеликий хвойний ліс. 24. Зайві звуки. 25. Козацький табір. 26. Статус ... 27. Хвалебний вірш. 31. Шахрайська справа. 32. Матеріал-діелектрик. 33. Роман "... з кардамоном". 35. Сіль вугільної кислоти. 36. Клонована овечка. 37. Тонкорунна овеча порода. 38. Подія зі знаком мінус. 41. Торгівля під відкритим небом. 42. Віршований розмір. 43. Одиниця вимірювання маси. 45. Дволиккий бог.

Відповіді:
По горизонталі: 1. Серп. 4. Зуб. 7. Герц. 9. Евіна. 10. Обама. 11. Віл. 12. "Ангеліко". 14. Інтерна. 16. Діа. 18. Душуб. 20. Техніка. 21. Мухомор. 22. Шабат. 25. Кайко. 28. Упр. 29. Дарт. 30. Карка. 34. "Шкода". 37. Мгаган. 39. Феномен. 40. "Шевроле". 41. Бах. 43. Такевіна. 44. Ораторія. 46. Зір. 47. Ікона. 48. Етика. 49. Мил. 50. Рт. 51. Трос.
По вертикалі: 1. Сума. 2. Перемога. 3. Мінімум. 4. Завод. 5. Бойд. 6. Партер. 7. Гарпун. 8. Цикл. 13. Трива. 15. Аккра. 17. Ірод. 19. Бурдан. 20. Товариш. 22. Шок. 23. Бір. 24. Шум. 25. Кит. 26. Кво. 27. Ода. 31. Афера. 32. Ізо. 35. Імпульс. 36. Клонована овечка. 37. Тонкорунна овеча порода. 38. Подія зі знаком мінус. 41. Торгівля під відкритим небом. 42. Віршований розмір. 43. Одиниця вимірювання маси. 45. Дволиккий бог.

2026 р. Всеукраїнська інформаційно-правова газета

Свідоцтво КВ 23224-13064ПР від 22.03.2018р. Ідентифікатор медіа - R30-03093

Засновник: ТОВ «Редакція газети «ПОРАДИ ЮРИСТА» (ЄДРПОУ 41861792)

Телефон редакції: +38 (050) 692-13-30, e-mail: porady_urista@ukr.net

Головний редактор Закутайло О. П. Заст. Головного редактора Закутайло С. О.

Керівник проекту Бортнік Р. О.

Газета виходить 1 раз на місяць. Тираж - 1000 прим.

Віддруковано в друкарні «Від і До». Адреса: м. Чернівці, вул. Заводська 37 - В.

Тел 0503763347. Замовлення № 810

Відповідальність за точність і достовірність інформації несе автор.

За точність та зміст реклами - рекламодавці.

За якість друку відповідає друкарня.

Редакція не завжди поділяє точку зору автора публікації. Редакція залишає за собою право редагувати матеріал.

При використанні публікацій газети «Поради юриста» посилання на газету обов'язкове.

Матеріали друкуються українською мовою.

ЩЕ БІЛЬШЕ КОРИСНОЇ ТА
АКТУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЧИТАЙТЕ НА
ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВОМУ ПОРТАЛІ
«ПОРАДИ ЮРИСТА»

WWW.PORADY.ORG.UA

ПОРАДИ
ЮРИСТА

